

Kristina Jerjomina, Merike Koppel
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Meie 29.02.2024 nr 1.5-1/4951

Reklaamiseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuse kohta arvamuse avaldamine

Austatud Kristina Jerjomina ja Merike Koppel!

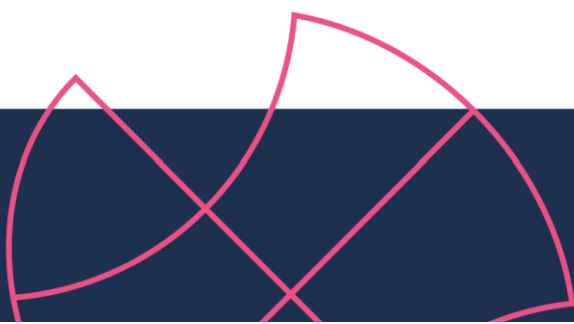
Tervisekassa avaldab arvamust Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 29.01.2024 reklaamiseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuse alkoholi reklaami puudutava kohta. Tervisekassa ühineb Sotsiaalministeeriumi järgnevate seisukohtadega:

Ettepanekud, mida Tervisekassa toetab:

- teha korda alkoholi reklaami mõiste täpsustades seadust nii, et reklaami piirangud kohalduksid lisaks alkoholse toote reklaamile ka alkoholi toidugrupi reklaamile ning sellisele reklaamile, mis mõjub alkoholi reklaamina (sh alkoholse tootega äravahetamiseni sarnane mittealkohoolse joogi reklaam);
- lisada seadusesse mõjuisikute regulatsioon;
- täiendavate uuringute läbiviimiseks, kuid seejuures tuleb silmas pidada rahvusvaheliste teadusuuringute tulemusi ning neid mitte dubleerida;

Ettepanekud, mida Tervisekassa ei toeta või toetab osaliselt:

- ei toeta alkoholi, tubaka- ja nikotiinitoodete, hasartmängude ja tervishoiuteenuste reklaamimise täielikku ega osalist eneseregulatsiooni;
- ei toeta alkoholi reklaamis lubatud elementide loetelu vähendamist ega täiendamist elementidega, mis võimaldaksid suunata tarbijaid n-ö tervislikema valikute poole. Samas toetaksime tervisehoiatussõnumi uuendamist või vahelduvaks muutmist (nt lisada vähihoiatus), mis täidaks terviseteadlikkuse suurendamise eesmärki;
- ei toeta neutraalsuse nõude kaotamist alkoholi reklaamis. Samas võib kaaluda alternatiivset sõna juhul, kui eesmärk ja mõte jääks samaks;

- ei toeta alkoholi reklaamis animatsiooni abil eluta asja liikuma panemise nõude leevendamist. Kuna kaamera liikumise abil objektide näiline liikuma panemine on tänasest seadusest kõrvale hiilimine, toetame selle senisest tõhusamat reguleerimist ka seaduse tasandil;
- ei toeta alkoholi ja hasartmängude reklaamide kanalineutraalset piirangut, kuna seda on oluliselt keerulisem proaktiivselt seirata ning rikkumisi tuvastada. Võib täiendavalt analüüsida piirangute laiendamist ka teistele asjakohastele kanalitele;

Tervisekassa andmetel on alkoholi tarvitamisega seotud otsesed tervishoiukulud Eestis 2022. aastal 50 miljonit eurot. Otsesed kulud olid tegelikult olulised suuremad, kuna analüüsis õnnestus arvesse võtta üksnes eriarstiabi teenuste kulud. Välja jäid näiteks esmatasandi, ravimite ja haiguspäevade hüvitamise kulud nagu ka inimeste endi otsesed kulud sealhulgas ravimite omaosalus ja muude tervishoiuteenuste kasutamise seotud kulud. Samuti ei katnud analüüs isikute ja ühiskonna kaudseid kulusid. Tervisekassa on seisukohal, et alkoholireklaami nõuete lõdvendamine ei ole kooskõlas rahvatervise eesmärkidega ning toob kaasa alkoholitarvitamisega seotud tervishoiukulude kasvu, mis omakorda põhjustab täiendavat survet Tervisekassa eelarvele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Rain Laane
Juhatuse esimees